

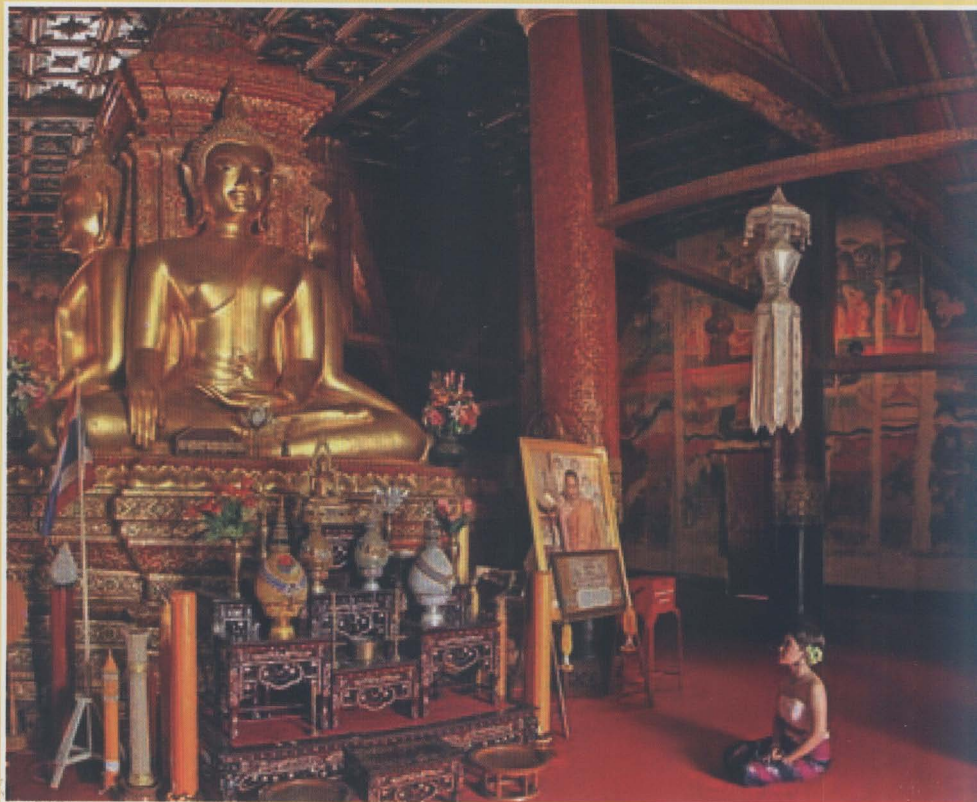

น่านนิรันดร์

๑๐๐ ภาพผ่านบันทึกแผ่นดิน

ธีรภาพ โลหิตกุล

สสท+ภาพ

สารบัญ

หน้า ๒

แต่...ความทรงจำ ณ บ้านนิรันดร

๑๐๐ ภาพฝัน บันทึกแผ่นดิน

“...น่านมีความพร้อม
จะเป็น“มรดกโลก”
ทั้งทางธรรมชาติ
และวัฒนธรรม
แต่จะได้เป็นเมื่อไร
หรือจะได้เป็นหรือไม่
ไม่สำคัญเท่าคนน่าน
รู้ค่าแห่งมรดกตน...”

- สมเจตน์ วิมลเกษม

ภาพ: ชื่นชมงานศิลป์
(วัดภูมินทร์
อ.เมือง จ.น่าน)
โดย ชูศักดิ์ วรพิทักษ์

หน้า ๑๓..... สบายๆ ที่เวียงสา...เกินกว่าประทับใจ

หน้า ๑๗..... หอศิลป์ริมน่าน ราววัลแด่คนช่างฝัน

หน้า ๒๑..... สห+ภาพ (Foto United) ชุมชนคนถ่ายภาพ

น่านนิรันดร์: ๑๐๐ ภาพฝัน บนทิวแผ่นดิน

และ

นิทรรศการภาพถ่ายสีจิวจร

ตลาด...ยังไม่วาย ครั้งที่ ๕

๒๘ กันยายน - ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๒

ณ เรือนมอกฟ้า บริเวณช่างเมือง

จ.น่าน

กรมวัฒนธรรม
กระทรวงวัฒนธรรม

ศท+กท

HASSELBLAD

โปสเตอร์
ประชาสัมพันธ์
นิทรรศการ
ภาพถ่ายจิวจร
ชุด
“น่านนิรันดร์ :
๑๐๐ ภาพฝัน
บนทิวแผ่นดิน”

คำปราศรัย

ผมรักโลกใบนี้ ชื่นชมวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมแห่งมวลมนุษยชาติ ทุกสีผิว ทุกศาสนา ทุกชาติภาษา แต่ถ้าให้เลือกที่ไหนสักแห่ง ที่สามารถไปพักผ่อนได้อย่างสงบร่มเย็น ชะลอชีวิตที่เร่งรีบร้อนรนให้ช้าลง บรรเทาอาการวุ่นใจให้หนึ่งขึ้น

ผมนึกถึงเมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว เป็นที่แรก ซึ่งดูเผินๆ เป็นเมืองน่าเบื่อ ต่อเมื่อเจาะลึกเข้าไปเห็นความพิสุทธิ์ของสายหมอกเหนือค้งน้ำโขง ความน่ารักในลีลาการจกข้าวเหนียวใส่บาตรพระของชาวเมือง ฯลฯ ทำให้เราอึ้งและหลงรักได้ไม่ยาก

ถามว่าแล้วในเมืองไทย ไม่มีที่แบบนั้นบ้างเลยหรือ ตอบว่า ถ้าจะมีสักที่หนึ่ง ผมคิดถึง “น่าน” เมืองในหุบเขาที่มองเผินๆ แล้วล้าหลัง แต่ที่ไหนได้ มั่งคั่งทั้งทางวัฒนธรรม ธรรมชาติ ภูมิปัญญา อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน คนเมืองน่านมีศรัทธาในศาสนาสูงส่ง นุ่งมองสายน้ำน่านไหล แล้วเกิดจินตนาการรังสรรค์ “ผ้าทอลายน้ำไหล” อันลือชื่อ คนช่างสุนทรียาแบบนี้ น่าค้นหาไหม ?

ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ ๒๕๕๓ จึงขอนำความงามของน่าน จากนิทรรศการภาพสัณฐานชุด “น่านนิรันดร์ : ๑๐๐ ภาพฝันบันทึกแผ่นดิน” มาสำแดงให้ประจักษ์ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้เราช่วยกันสร้างสังคมที่น่าอยู่ เจกเช่นน่านบ้าง...ไม่มากก็น้อย

ขอขอบคุณ ภาพจากสมาชิกรวม “กลุ่มสหภาพ” (Foto United) ชุมชนคนถ่ายภาพทุกท่าน และขอกราบขอบพระคุณ พระครูสังฆกิจพิมล (สุรศักดิ์ สุรญาโณ) แห่งกองทุนห้องสมุดจำปี้รัตน์ วัดชลประทานรังสฤษฏ์ ที่ให้ความเมตตาจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้เผยแพร่สู่สาธารณชน

ธีรภาพ โลหิตกุล

Teeraparb85@hotmail.com

แต่...ความทรงจำ ณบ้านนิรันดร

๑๐๐ ภาพฝันบันทึกแผ่นดิน

ธีรภาพ โลหิตกุล

๑.

ขาดทุนคือกำไร - ในหลวง
ตรัสไว้ให้ปวงชนตระหนัก
เสียสละล้ำเลิศประเสริฐนัก
ยอมขาดทุนน่ายกกว่ากำไร

.....

ปลายเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒

อีกไม่ถึงสัปดาห์จะเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ระบบสั้นสะท้อนของโทรศัพท์มือถือ ทำหน้าที่ของมันพอประมาณ เมื่อมีข้อความสั้น (Short Message) ส่งเข้ามาจากเครือข่าย “รักธรรมะ” (RAKDHAMA) ว่าด้วยพระราชดำรัสเรื่อง “กำไร-ขาดทุน” น้อมนำใจให้คิดถึงประเทศเล็กๆ แห่งหนึ่งในแถบเทือกหิมาลัย ที่เพิ่งจัดงานเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระราชาธิบดีผู้เป็นที่รักของพสกนิกร ไปเมื่อช่วงกลางเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา อีกทั้งปิยะราชาพระองค์นี้ ยังทรงมีแนวพระราชดำริว่าด้วย “ขาดทุน-กำไร” ไว้ด้วยเช่นกัน

ดินแดนนั้นคือ “ภูฏาน” ที่ได้สมญานาม “วิมานมังกรสันติ” ซึ่งเพิ่งไปเยือนมาครั้งล่าสุดเมื่อต้นเดือนพฤศจิกายนนี้เอง

ภูฏานเป็นประเทศเล็กมาก ๆ ขนาดประชากรทั้งประเทศ ยังน้อยกว่าเขตเดียวของ กทม. นอกจากนี้ไม่มีทางออกทะเลแล้ว ภูมิประเทศยังเป็นภูเขาสูงสลับหุบเขา มีพื้นที่ทำการเกษตรเพียงร้อยละ ๘ อีกทั้งยังถูกขนาบข้างด้วยมหาอำนาจทางเศรษฐกิจที่มีประชากรระดับเกินพันล้านคน คือจีนและอินเดีย ชาวภูฏานตั้งชุมชนอยู่ตามหุบเขาแคบ ๆ แคบขนาดที่เมืองหลวง “ธิมพู” ไม่มีที่ราบพอจะสร้างสนามบิน ต้องใช้ “พารโ” เป็นเมืองท่าอากาศยาน ประชากรที่เป็นชนกลุ่มน้อยส่วนหนึ่ง ยังเร่ร่อนเลี้ยงสัตว์อยู่ในพื้นที่ทุรกันดารขนาดสามวันเดินจึงจะถึง

ดูเผิน ๆ แล้วเป็นประเทศที่ขาดทุน แต่มองให้ลึกลงไปกลับพบว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ของภูฏานเป็นผืนป่าถึงร้อยละ ๗๒ สิ่งก็ตามมาคือมีแม่น้ำลำธารมหาศาล ชนิดที่ยืนอยู่ ฝนปานการคำทันสมัยสุดในธิมพู ยังได้ยินเสียง “วังซุ” หรือลำนํ้าวังไหลซ่านซา ซึ่งแทนที่จะมีคนจับปลากันคึกคัก แต่กลับไม่มีแม้แต่คนเดียว เพราะพลเมืองส่วนใหญ่กินมังสวิรัตและไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต (อาหารจำพวกเนื้อเกือบทั้งหมดที่บริการนักท่องเที่ยว ถูกฆ่าแหละและนำเข้าจากอินเดีย)

ณ โรงแรมห้าดาวใจกลางเมืองหลวง เพียงเปิดม่านหน้าต่าง จึงเสมือนเปิดฉากตระการตาให้เห็นขุนเขาทมิฬอันเขียวขจีด้วยป่าไม้ ต้นกำเนิดแม่น้ำลำธารที่แม่ไม่มีคนจับปลา แต่ล้ำเลิศค่าง “ทองคำขาว” เพราะให้พลังน้ำไปปั่นไฟฟ้าส่งขายประเทศเพื่อนบ้านอย่างอินเดีย จนภูฏานได้สมญานาม “แบตเตอรี่แห่งเอเชียใต้”

รายได้ต่อหัวต่อปีของชาวภูฏานแค่เพียงราว ๆ ๘๐๐ เหรียญสหรัฐ (ไทย ๒,๖๐๐) แต่สิ่งสำคัญคือ ชาวภูฏานแทบไม่มีหนี้ทั้งนอกระบบและในระบบ จึงแม้ว่าจะติดอันดับ

๑ ใน ๑๐ ประเทศยากจนสุดของโลก แต่กลับมีดัชนีชี้วัดความพึงพอใจในชีวิตของประชาชน บ่งบอกว่า ภูฏานเป็น ๑ ใน ๑๐ ประเทศที่พลเมืองมีความสุขที่สุดเช่นกัน ซึ่งนอกจากเพราะ มีระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเองแล้ว ชาวภูฏานยังมีศาสนาพุทธนิกายวัชรยาน และสถาบัน กษัตริย์ที่ใกล้ชิดประชาชนเป็นเสาหลักแห่งจิตวิญญาณ ภายใต้พระราชาชายในล้นเกล้ารัชกาล ที่ ๔ แห่งราชวงศ์วังชุก ที่ทรงวางไว้อย่างมั่นคงมานานว่า ...ความสุขมวลรวมของประชาชน สำคัญกว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ... หรือที่เรียกกันว่าแนวนโยบาย GNH. (Gross National Happiness) อันลือลั่น เพราะคิดสวนทางนักเศรษฐศาสตร์กระแสหลักอย่างรุนแรง

GNH. มิใช่เพียงลำดับสำนวนอันหรูหรา ทว่าประกอบด้วยหลักการใหญ่ ๔ ประการ คือ การมีเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเอง การใส่ใจอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การตระหนัก ถึงคุณค่าแห่งวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชาติ และสุดท้ายคือผู้ปกครองต้องมีธรรมาภิบาล

ลึกลงไปในความสุขของชาวภูฏาน คือการเป็นประเทศเดียวในโลกที่ทั้งประเทศไม่มี สัญญาณไฟจราจร ประชากรยังสวมใส่ชุดประจำชาติเป็นชุดทำงาน ชุดนักเรียน นักศึกษา กระทั่งชุดชาวนา ทว่า เปิดตามองดูโลกด้วยการเป็นชาวเอเชียที่ไม่เคยเป็นเมืองขึ้นฝรั่ง แต่ มีอัตราผู้รู้ภาษาอังกฤษสูงสุด อีกทั้งการซื้อ-ขายและสูบบุหรี่ในที่สาธารณะเป็นสิ่งผิดกฎหมาย

เหนือสิ่งอื่นใด ป่าไม้ที่รักษาไว้ได้ถึงร้อยละ ๗๐ ยังทำให้ประเทศขนาดเล็กเพียง เท่าสวีเดนหรือแคนาดาอย่างภูฏาน กลับเจือจางออกซิเจนให้ชาวโลก จนได้รับการยกย่องเป็น “๑ ใน ๑๐ ตำแหน่งบนพื้นผิวโลกที่อุดมด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ” (Global Hotspot for Biodiversity)

ส่งผลให้มีคนแห่ไปเที่ยวภูฏานด้วยแรงสันเสทือนของคำรำลือ ว่าที่นี่แหละ คือ...*The Last Shangri-La!*

๒.

ปราดทุน - กำไร ในกฎฐาน กลายเป็นยานกาลเวลา นำพาความทรงจำย้อนกลับ
ไป ๑๕ ปี เมื่อสารคดีบทหนึ่งในนิตยสารออสท. ฉบับเดือนตุลาคม ๒๕๓๗ ส่ง
แรงสั่นสะเทือนต่อจิตใจ ให้ถวิลหา “แขงกรี-ล่า” ในบ้านเรา...ในใจตน

“...ด้วยสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของเมืองอยู่ในโอบล้อมของทะเลแห่งขุน
เขา ยากลำบากในการเดินทาง ไม่ได้เป็นเมืองผ่านเช่นเมืองอื่น เป็นเมืองที่ต้อง
ตั้งใจไปให้ถึง ในอดีตที่ผ่านมา ยังต้องอยู่ในสถานการณ์รบเพื่อแย่งชิงประชาชน
กับพลพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย เนื่องจากความคิดเห็นทางลัทธิการเมือง
แตกต่างกัน... ความเจริญและความทันสมัยจึงเข้ามาถึงเมืองน่านค่อนข้างช้า...

แต่...เมืองน่านก็ไม่มีขอกทาน ไม่มีสถานบันเทิงที่เป็นแหล่งอโคจรมากมาย
เหมือนเมืองอื่น นี่คือนิเวศชีวิตที่งดงาม สุขสงบ เรียบง่ายตามอัตภาพ พิสูจน์ให้เห็น
ลึกซึ้งและกระจ่างแจ้ง ในพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า...

“เราได้กำไร จากการที่เราสูญเสียเสมอ”

เมืองน่านอาจสูญเสียโอกาสพัฒนาเมืองให้ทันสมัย ก้าวหน้า เต็มไปด้วย
ห้างสรรพสินค้าและสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความรู้สึกนึกคิดของหลาย ๆ คน
แต่สิ่งที่เมืองน่านมี ขณะที่หลายจังหวัดกำลังสูญเสีย คือความงดงามของธรรมชาติ
ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ ความหลากหลายทางชีวภาพ ที่สำคัญ น่านยังไม่
เสียดุลยภาพระหว่างคนกับธรรมชาติ เมืองน่านน่าจะเป็นศูนย์กลางของการศึกษา
พันธุ์ไม้ หรือเป็นเรือนเพาะชำขนาดใหญ่ของประเทศ...

และการที่เป็นเสมือนเมืองปิดมานาน น่านจึงมีความรู้มรดกทาง
ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมสกุลช่างน่านแต่ดั้งเดิม และการยอมรับอารยธรรม
ของต่างเมืองมาประยุกต์เข้าไว้ใช้สังคมเมืองน่านอย่างกลมกลืนแต่โบราณกาลมา...

เมืองน่านจึงกลายเป็นจุดหมายปลายทางของนักเดินทาง ที่แสวงหาความ
จริงและความงาม เป็นเมืองที่มีเสน่ห์ย้ายวนใจและท้าทายผู้ที่ชอบใช้ชีวิตกลางแจ้ง
ผู้ที่ชอบเก็บเกี่ยวสัมผัสความประณีตลึงการของศิลปวัฒนธรรม จาริตประเพณี
ท้องถิ่น และผู้ที่ชอบศึกษาวิถีชีวิตที่เรียบง่ายเป็นแบบฉบับของวิถีไทย..."

(บางตอนจากบทความ "คนเมืองน่าน" โดย อาจารย์สมเจตน์ วิมลเกษม
ครูชำนาญการพิเศษครูภูมิปัญญาไทย ผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ลุ่มธรรมชาติและศิลปกรรมจังหวัดน่าน โรงเรียนสตรีศรีน่าน)

จากวันนั้นถึงวันนี้ แรงบันดาลใจจากถ้อยความอันงามดลในบทความ “คนเมืองน่าน” นำพาให้วนเวียนไปสัมผัสเมืองน่านหลายครั้งหลายครา พบเห็นความไม่หยุดนิ่งของอดีต “นันทบุรีศรีนครน่าน” แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงบนวิถีแห่งความเป็น “น่าน” หาใช่การเลื่อนไหลไปตามกระแสที่คนอื่นกำหนด น่านเป็นอย่างไร “ควรจะเป็น” มีใช้อย่างที่คนอื่น “อยากให้เป็น”

พัฒนาการอันน่าปลื้มปิติไปกับชาวน่าน คือการที่น่านมีธรรมชาติมั่งคั่งขนาดจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติในจังหวัดเดียวได้ถึง ๗ แห่ง นอกเหนือจากการเป็นดินแดนเดียวในโลกที่พบพันธุ์ไม้งามนาม “ชมพูภูคา” ซึ่งจะเบ่งบานช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนมีนาคมของทุกปี ขณะเดียวกันกับการเป็นจังหวัดเดียวของประเทศ ที่สามารถบริหารจัดการนำสายไฟฟ้าแรงดันบริเวณ “ช่วงเมือง” หรือใจกลางเมืองอันถือเป็นจิตวิญญาณของชาวเมือง...ลงใต้ดิน จนอาณาบริเวณวัดภูมินทร์ วัดช้างค้ำ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัดน่าน อลังการตระการตาหาที่ใดเสมอเหมือน

กระบวนการขับเคลื่อนน่านให้องค์การยูเนสโกขึ้นทะเบียนเป็น “มรดกโลก” ทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ดำเนินไปไม่หยุดนิ่ง แต่ไม่เคยเร่งรีบ เพื่อใช้เวลาระหว่างทางสู่การเป็นมรดกโลก รณรงค์ให้ชาวน่านอย่ารีบร้อนโบสถ์เก่า วิหารเก่าอยากสร้างหลังใหม่ไม่ว่า ขออย่ารีบร้อนของเก่าไปทำพิน เดียวจะหางบมาบูรณะให้เป็นสง่าราศีของชุมชน เพราะจะมีประโยชน์อันใดถ้าได้มรดกโลก โดยคนน่านยังไม่รู้ค่ามรดกตน

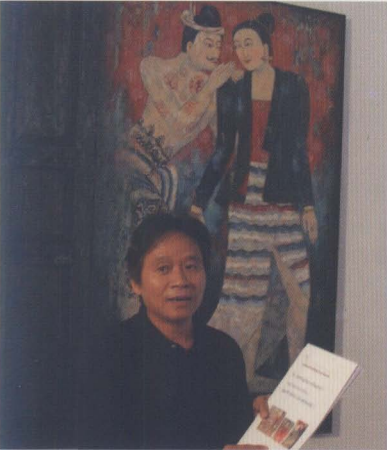
๑๕ ปี ที่ผันผ่าน มองเห็นน่านเติบโตอย่างเข้มแข็ง ด้วยสำนึกของ
คนเมืองน่านเอง จนเราต้องทิ้งระคนปีติ กับคำประกาศของชุมชนท้องถิ่นในอำเภอ
เล็กๆ ของน่าน อย่าง “กลุ่มคนฮักเวียงสา” ที่ประกาศตนเป็นกลุ่มคนที่มีความ
สำนึกรักแผ่นดินถิ่นเกิด มารวมตัวกันเพื่อร่วมอนุรักษ์ สืบสาน และประชาสัมพันธ์
การท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต วัฒนธรรมของคนเวียงสา ให้ผู้มาเยือนมองเห็นความ
งดงามที่ซ่อนแฝงอยู่ในชุมชน

หลายคนตะลึง เมื่อพบว่าบนเส้นทางสายพิสุทธิ์ด้วยป่าไม้และสายน้ำ จาก
ตัวเมืองน่านสู่อำเภอท่าวังผา ห่างไกลจากกรุงเทพมหานครถึงราว ๗๐๐ กิโลเมตร
แต่มี “หอศิลป์” หรือ “แกลเลอรี” ขนาดใหญ่เยี่ยงในยุโรป ตั้งอยู่อย่างงามสง่า
บนพื้นที่ ๑๓ ไร่ ริมน้ำน่าน ด้วยวัตถุประสงค์อันควรค่าแก่การคุ้มครองและ
หัวใจจิตหัวใจ อาจารย์วินัย ปราบริปู จิตรกรระดับแนวหน้า ผู้มีสายเลือดท่าวังผา
เต็มตัว และผู้ก่อตั้ง “หอศิลป์ริมน่าน” ด้วยแนวคิดที่เด็ก ๆ และชาวบ้านในจังหวัด
เล็กๆ อย่างน่าน ควรมีโอกาสสัมผัสผลงานศิลปะของศิลปินระดับชาติและระดับ
ภูมิภาค เท่าๆ กับเด็กในกรุงเทพฯ และในต่างประเทศ

เบื้องหลังของหอศิลป์อันทรงคุณค่าต่อแผ่นดิน คือการที่ อาจารย์วินัย
ปราบริปู ห่มเทพูนทรัพย์ส่วนตัว จากการทำงานรังสรรค์ภาพเขียน อันถือเป็น
“งานแห่งชีวิต” ล้ำเลิศของท่านอย่างต่อเนื่อง

หอศิลป์ริมน่าน

ภาพ : ศิลปะนอกโรงเรียน
(วัดกุยนิทร์ อ.เมือง จ.น่าน)
โดย เอกรินทร์ เอกฉัตรชัยวงษ์

ภาพ : บ้านน่ารัก ๒
(ร้านข้าวซอยต้นน้ำ
อ.เมือง จ.น่าน)
โดย ณิชศักดิ์ ประสิทธิ์ศิลป์

๓.

ปีความทรงจำที่ไม่เคยหยุดนิ่ง นำพาความคิดคำนึงย้อนกลับไปในเดือนกันยายน ๒๕๕๒ เดือนแห่งประสบการณ์ใหม่ ณ น่าน อันยากจะลืมเลือน

เย็นย่ำของวันอาทิตย์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๒ คือห้วงยามที่ “ขวงเมืองน่าน” มีบรรยากาศที่ไม่เหมือนวันใดๆ เลย เมื่อชาวเมืองพากันหอบลูกจูงหลานมาชมนิทรรศการภาพถ่ายที่ขวงเมือง บ้างนั่งมาในรถเข็น บ้างให้ลูกขี่คอเดินชมเหมือนไปเที่ยวงานวัด บ้างอุตส่าห์ประคองแม่อุ้ยออกมาจากบ้านในรอบหลายปี เพราะมีแม่อุ้ยอยู่ในภาพที่จัดแสดงด้วย

แม้แต่เจ้าตูปชื่อ “ลีลา” ซึ่งเคยวิ่งเล่นอยู่แต่ละแถวร้านขายข้าวซอยของเจ้านายในตลาด ก็ถูกจูงมาชื่นชมภาพที่มันถูกถ่ายขณะนอนยิ้มแฉ่ง แข่งยิ้มกับเจ้านาย จนท่านผู้ว่าราชการจังหวัดน่านต้องอุทานเมื่อเห็นภาพนี้ว่า... เห็นใหม่ละ น่านเป็นเมืองน่าอยู่ แม้แต่สุนัขยังมีรอยยิ้ม!

นี่อาจเป็นครั้งแรกของจังหวัดเล็กๆ อันไกลโพ้น ที่มีการเผยแพร่หน้ากระดาษตาทันทีทางธรรมชาติ วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม จากแทบทุกอำเภอ ผ่านภาพถ่ายในแง่มุมที่หลากหลาย และที่สำคัญ นี่อาจเป็นครั้งแรกเช่นกัน ที่ศิลปะการถ่ายภาพถูกนำมาตั้งวางให้สัมผัสกันแบบติดดิน ไม่ต้องปีนขึ้นไปชมบนห้างสรรพสินค้าเลิศหรู

นี่คือการแสดงนิทรรศการภาพถ่ายชุด “น่านนันทน์: ๑๐๐ ภาพฝันบนทิว
แผ่นดิน” โดยชุมชนคนรักการถ่ายภาพ ที่รวมตัวกันในนาม “กลุ่มสห+ภาพ” (Foto
United) กว่า ๖๐ ชีวิต หุ่่มเทใจออกไปตระเวนบันทึกภาพโดยแบ่งเป็น ๘ สาย
กระจายไปทั่วจังหวัดน่าน ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ กันยายน แล้วนำมาจัดแสดง
ทันทีในเย็นวันที่ ๒๗ จากการสนับสนุนอย่างแข็งขันของภาคราชการจังหวัดน่าน
นำโดยท่านผู้ว่าราชการจังหวัด - วีรวิทย์ วิวัฒน์วานิช และภาคธุรกิจเอกชน นำโดย
นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวบ้าน - อุทัย ต้นตระกูล ที่หมายมั่นจะสะท้อนภาพ
อันเป็นอัตลักษณ์น่าน ออกสู่สายตาสาธารณชน เพื่อบอกว่าแม้บ้านจะเป็นเมือง
ปิดในหุบเขาอันห่างไกลจากความเจริญ แม้คนน่านจะไม่ร่ำรวย หากวัดผลจาก
ตัวเลข GDP ทว่า กลับมั่งคั่งด้วยธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรม มั่งมีความสุข สูงส่ง
ด้วยศรัทธาในพระพุทธศาสนา หากใช้ระบบคิด GNH (Gross National Happi-
ness) ของสมเด็จพระราชาธิบดีภูพาน เป็นมาตรวัด

สุนทรียภาพแห่งสายน้ำน่าน ไม่เพียงสร้างแรงบันดาลใจให้คนเมืองน่าน
นำไปประดิษฐ์คิดสร้างผ้าทอ “ลายน้ำไหล” แต่วันนี้ยังสร้างแรงระทึกใจให้นักท่องเที่ยว
แก่งในอ้อมกอดแห่งพงไพรอันพิสุทธิ์

วิหารวัดภูมินทร์ของน่านมีขนาดเล็ก แต่สันตะเทือนอารมณ์ศิลปินให้สัน
สะท้าน ด้วยภาพจิตรกรรมฝาผนังบันลือโลก และความชาญฉลาดของช่างผู้ประดิษฐ์
คิดสร้างสถาปัตยกรรม ๑ หลัง แต่ทรงพลังเพราะเป็นทั้งโบสถ์ วิหาร และเจดีย์
เบ็ดเสร็จ กระทั่งได้รับเกียรติเป็นวัดต่างจังหวัดวัดเดียวที่ไปปรากฏโฉมบนธนบัตร
รัฐบาลไทย

เย็นวันนั้น ท่ามกลางชาวनोंที่แห่มาชมนิทรรศการภาพ “น่านนิรันดร์: ๑๐๐ ภาพฝันบนทิวแผ่นดิน” กันคับคั่ง ณ ช่วงเมื่อน่าน หลายคนสังเกตเห็น แววมืดในดวงตาและหัวใจวีซีไรต์ - จิระนันท์ พิตรปรีชา ประธานที่ปรึกษาสหภาพผู้มีบทบาทสำคัญนำเสนอโครงการนี้ต่อท่านผู้ว่าชน่าน ตามแนวคิดที่เธอเป็นผู้จุดประกายให้ชาวสหภาพตระหนักว่า...หน้าที่ของเราคือ การนำศิลปะการถ่ายภาพ กลับคืนสู่สังคม

เหลือไว้แต่ความทรงจำ เจกเช่นบทเพลง “น่านนะสิ” ที่ “ศุ บุญเลี้ยง” ศิลปินอารมณ์ดี ขับขานไว้เป็นครั้งแรกบนเวทีมิวสิกคอนเสิร์ต ในงาน “น่านนิรันดร์” ต่อหน้ามิตรรักแฟนเพลงชาวเมืองน่าน คำคั้นนั้น...อันยากจะลืมเลือน

“น่าน นาน เทาใด กว่าจะเดินทางไกลออกไปพบเจอ
เมืองที่มีหมอกมัวสลัวๆ และสายฝนพรำ
จำ จำขึ้นใจ เส้นทางอันห่างไกลผ่านไพรพนา
ข้ามภูเขา ข้ามฟ้า มาพบ มาเจอ

โอ้เจ้านางแอ่นเจ้ารู้ เจ้าจึงโฉบบินจากแดนใด
มาหาถิ่นเกาะพิงพักใจ ไกลแสนไกลไม่ย่อ ไม่ท้อ
มีที่คนทีดันดันมา ได้รับรู้ว่ามีเมืองนี้
งามเหมาะสมพอดีบพอดี ให้มาพักพิง

❀ น่านนะสิ น่านนะสิ มากี่ที กี่ที อยากรู้นาน นาน

ว้ายยังไม่วาย ตลาดยังมีความหมาย ยังคงขายดี
ยามค้าคืนไม่มีแสงสี ยังมีบัวลอย
บัวลอยไข่หวาน ไม่ต้องเติมน้ำตาลก็หวานจับใจ
ด้วยรอยยิ้มบ้านี่มสดใส ละไม ละมุน

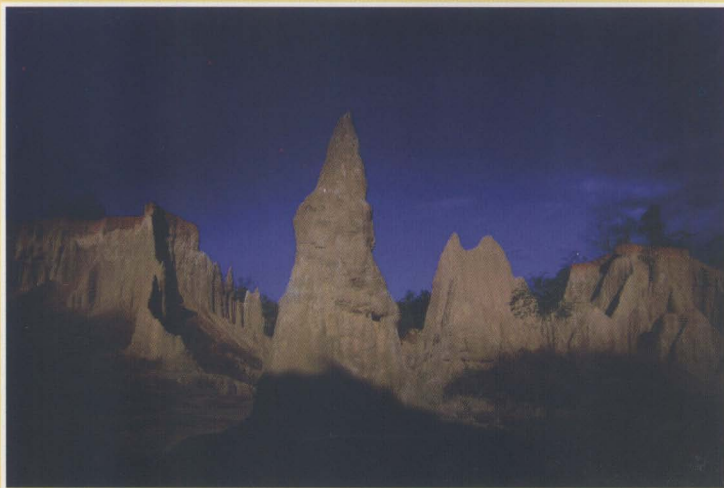
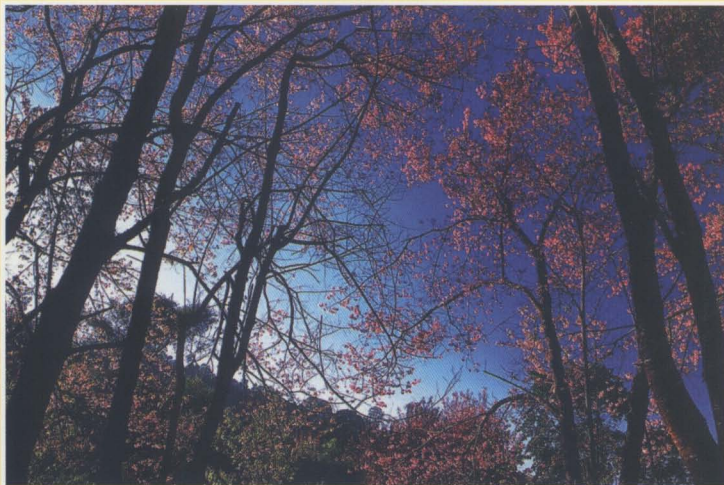
❀ น่านนะสิ น่านนะสิ กินก็ที ทีที ก็ยังติดใจ

เก็บบันทึกภาพความสดสวย อยากให้คนชื่นชมแบ่งปัน
เก็บภาพฝันเมืองน่านนิรันดร์ ร้อยความทรงจำ
เก็บความงามของน่านวันนี้ เก็บดีใจ ให้ลูก ให้หลาน
เก็บน่านนี้ให้งามเนิ่นนาน หรือจางหายไป

❀ น่านนะสิ น่านนะสิ นานก็เดือน กี่ปี ก็ยังคงงาม
น่านนะสิ น่านนะสิ เก็บน่านให้ดีใจ ให้ นาน นาน นาน

(เพลง “น่านนะสิ” คำร้อง-ทำนอง...ศุ บุญเลี้ยง)

ภาพ :
เสน่ห์นางพญา
ขุนสถาน
(อุทยานแห่งชาติ
ขุนสถาน
อ.พาน้อย จ.น่าน)
โดย กนิพล คุ้มวงษ์

ภาพ :
หรือเป็นดาว
ดวงอื่น ?
(เสาดินนาน้อย
อ.พาน้อย จ.น่าน)
โดย ธีรภาพ โสहितกุล

ภาพ : น่านฟ้า
(วัดศรีพันต้น
อ.เมือง จ.น่าน)
โดย วรพจน์ หล้าดี

ภาพ : สิริมงคล
(วัดภูมินทร์
อ.เมือง จ.น่าน)
โดย มณฑิลา อติศัย

ภาพ :

สะท้อนวัฒนธรรมชีวิต

(ช่วงเมืองน่าน

อ.เมือง จ.น่าน)

โดย มร.พันธ์ ไทรศาทาววัฒน์

ภาพ :

บ้านนาค

(หมู่บ้านชาวประมงปากนาย

อ.นาหมื่น จ.น่าน)

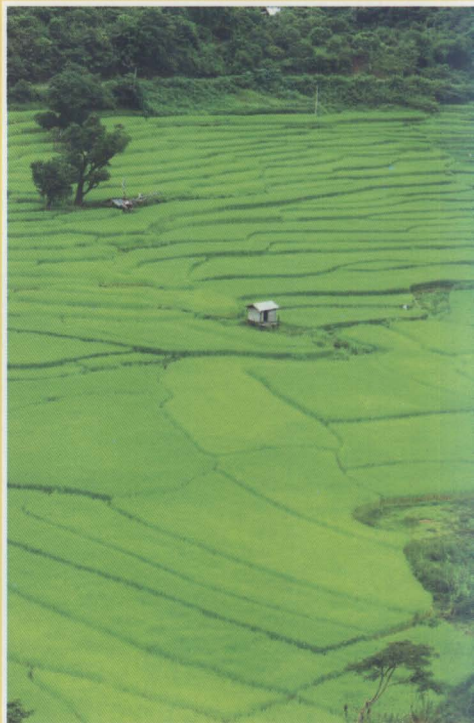
โดย พิษณุ เขียวศิริมัย

ภาพ :

กล้วยไม้ป่าเมืองน่าน

(อ.เมือง จ.น่าน)

โดย วรณี เชิงวาททิพากร

ภาพ : เขียวขจี

(อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.น่าน)

โดย มณีนัน ศรีสุวรรณิก

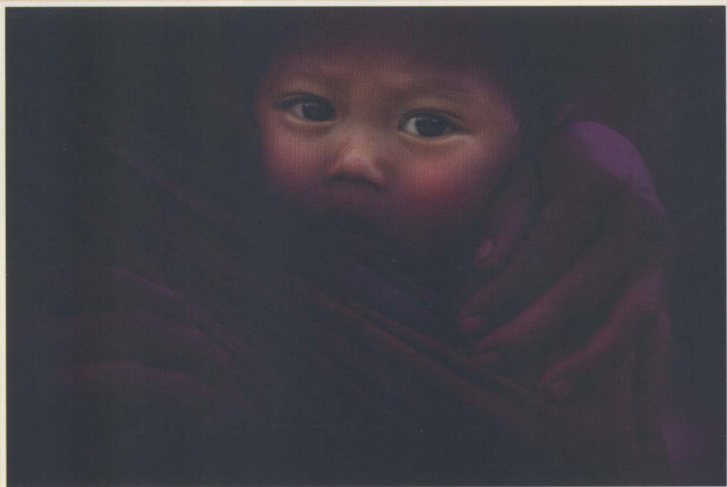
ภาพ :

ที่พักมัจฉา (หลังยาว)

(ด่านห้วยโก๋น

อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.น่าน)

โดย ณกฤษ จรุงศรีรักษ์

ภาพ : เด็กชาย

(เขนฟ่านลาบรี(ตองเหลืออง)

อ.บ้านหลวง จ.น่าน)

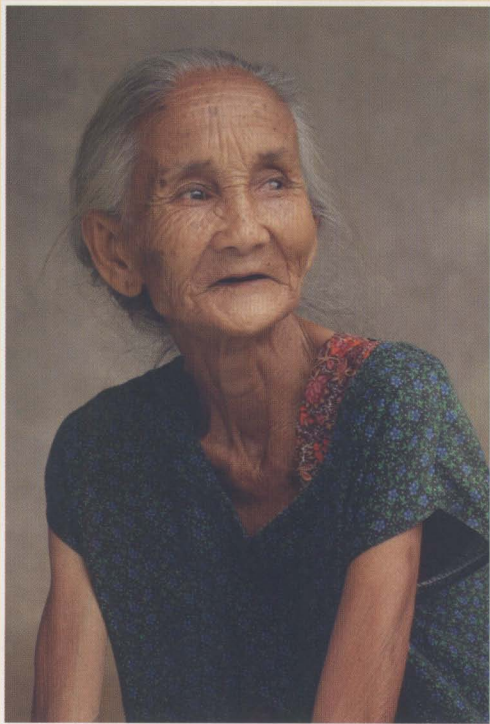
โดย เกรียงไกร ไวยกิจ

ภาพ :

น่านน่ารัก ๑

(บ้านห้วยทุ่ง อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน)

โดย นิตศกดิ์ ประสิทธิ์ศิลป์

ภาพ : **สาวเก๋ล้ำมวย**

(วัดภูมินทร์ อ.เมือง จ.น่าน)

โดย อภินิทร์ วิหคักดิ์

ภาพ :

Lanna Rock

(หลังวัดหนองแดง
อ.เชียงกลาง จ.น่าน)
โดย สุทัศน์ รุ่งศรีศิลป์

ภาพ :

วันดี..ดี ฮักวันหนึ่ง

(โรงเรียนน่านคริสเตียน
อ.เมือง จ.น่าน)

โดย ชำนิ พิพัฒน์

ภาพ :

สืบทอดหัตถกรรมศิลป์

(อ.เวียงสา จ.น่าน)

โดย วิกิภูฏู อ่างหวัง

ภาพ : **สุขใจที่ได้ทำ**

(บ้านลุงบุญช่วย
อ.เมือง จ.น่าน)

โดย มนสิษา อติศย

ภาพ :

พาฐ์

เคียงคู่สายหมอก

(อุทยานแห่งชาติ

ศรีน่าน

อ.นาบ่อย จ.น่าน)

โดย จาณิศร สุขธามร

ภาพ :

ความยิ่งใหญ่

ภายใต้ขุนเขา

(ถ้ำหลวงสะเทิน

อุทยานแห่งชาติท่าสะเทิน

อ.สองแคว จ.น่าน)

โดย วรดิเรก มรรคกรวิทย์

ภาพ :
ตาต่อตา เขาค้อเขา
(บ้านหาดปลาแห้ง
อ.เมือง จ.น่าน)

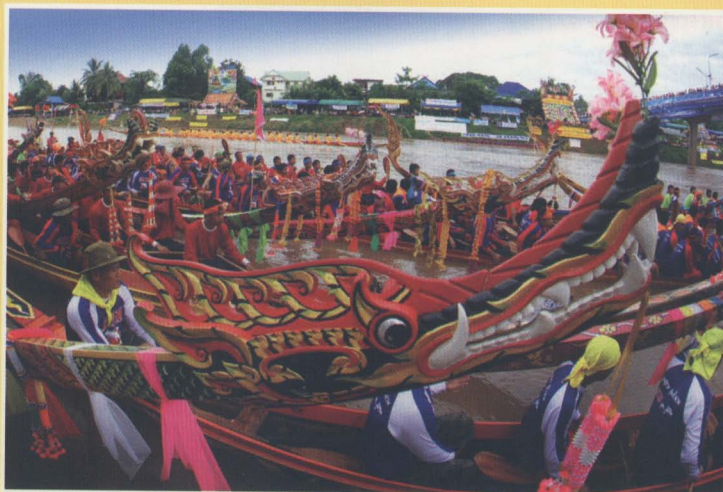
โดย สุนันท์ คุณภทรณีไพฑูริย์ศิริ

ภาพ : ระทึกใจ
(แก่งน้ำจ๊ว อ.เมืองจัน จ.น่าน)
โดย ประสงค์ ไทรศักดิ์วัฒน์

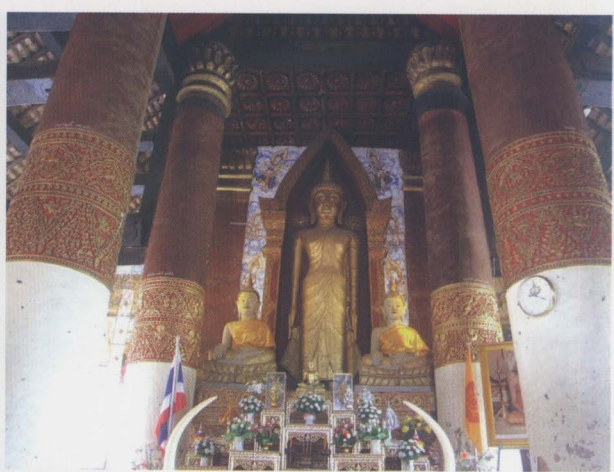
ภาพ :
สืบชะตาแม่น้ำน่าน
(ลำน้ำน่าน อ.เมือง จ.น่าน)
โดย ยอด เนตรสุวรรณ

ภาพ : สอนพลา ๑
(อ.ท่าช้าง จ.น่าน)
โดย ต้าริห์ วงษ์สุภา

อลังการ
บานประตูไม้สัก
รูปเทวดายืน
บนช้างเจ็ดเศียร

พระประธานประทับยืน ไม่มีใครเหมือนที่วัดบุญยืน

กินรีที่น่ารัก ณ วัดบุญยืน

สล่าแก้ว -
ครูภูมิปัญญา
ด้านหัตถศิลป์
ถิ่นเวียงสา
(ภาพ...
นพคุณ กุลสุจริต)

สบายๆที่เวียงสา... เกินกว่าประทับใจ

หลายสิ่งดีในเมืองไทย ต้องให้ฝรั่งบอกว่าดี คนไทยจึงเห็นคุณค่า หลายคนดีและคนเก่งของไทย ต้องให้โลกยกย่อง คนไทยจึงพลอยปรบมือเชียร์ด้วย แต่สายวันนั้นที่“เวียงสา”อำเภอเล็กๆของจังหวัดน่าน จังหวัดเล็กๆที่น่ารักของดินแดนล้านนาตะวันออก ผมประทับใจข้อความในแผ่นพับของ “กลุ่มคนฮักเวียงสา” ที่แนะนำตัวเองว่าเป็น...

“กลุ่มคนที่มีความสำนึกรักแผ่นดินถิ่นเกิด มารวมตัวกันเพื่อร่วมอนุรักษ์สืบสาน และประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ของคนเมืองเวียงสา ให้ผู้มาเยือนมองเห็นความงดงามที่ซ่อนแฝงอยู่ในชุมชน จึงออกแบบและนำเสนอการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ที่มีแนวคิดให้ผู้มาเยือน ละวางความเร่งรีบในชีวิต มาสัมผัสวิถีที่เรียบง่าย สบายๆ ไม่วุ่นวาย ลุกลน”

ทั้งยังแนะนำอีกว่า เวียงสาเป็นเมืองเล็กๆ เงียบสงบ เรียบง่าย เพื่ออรรถรสในการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ควรใช้จักรยานเป็นพาหนะจะดีที่สุด ดีต่อโลก ดีต่อตัวเรา และที่สำคัญ ดีต่อเวียงสา

เส้นทางท่องเที่ยวด้วยจักรยานเริ่มต้นที่ “วัดบุญยืน” พระอารามหลวงอายุกว่า ๒๐๐ ปี สร้างโดยเจ้าฟ้าอัถวรวรปัญญา เจ้าผู้ครองนครน่าน จุดเด่นอยู่ที่พระปฏิมาประธานในพระอุโบสถที่ไม่เหมือนใครเลย เพราะแทนที่จะเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยอย่างวัดทั่วไป กลับเป็นปางประทับยืน สูง ๘ ศอก หันพระพักตร์ไปทางทิศเหนือ อันเป็นที่มาของนาม “วัดบุญยืน” ยังมีเส้าไม้สักขนาดสองคนโอบเป็นเส้นทางสายตา เสริมส่งให้พระยืนยิ่งอลังการน่าเลื่อมใส

ในขณะที่บานประตูไม้สัก รูปเทวดาประทับยืนบนช้างเจ็ดเศียร ฝีมือแกะสลักโดยเจ้าราชวงศ์เชียงของ กวีจิตรตระการตาชนิดไม่น่าพลาดชม แต่ที่โดนใจผมมาก ๆ คือลายปูนปั้นรูปกินรี-กินนร น่ารักน่าเอ็นดูด้วยศิลปะแบบ “นาอิว” (Naive Art) ที่จะแปลว่า “ศิลปะไร้เดียงสา” ก็ไม่น่าเกินเลยความจริงแต่อย่างใด

จากวัดบุญยืน เส้นทางจักรยานนำพาเราไปเยือนบ้าน “สล่าเก้า” หรือครูช่าง “ญาณ สองเมืองแก่น” ครูภูมิปัญญาผู้สืบทอดหัตถศิลป์ถิ่นเวียงสา อวดฝีมือสลักเสลาชิ้นเรีอรูปพญานาคงามนัก งามจนเราเชื่อสนิทใจว่าเรือยาวเมืองน่านเป็นเรือแข่งที่สวยกว่าเรือลุ่มน้ำได้ในสยาม

จากนั้นก็ขรลถึบต่อไปแอ่ว “เฮือนรถถีบมะเก่า” ซึ่งมีใช้สุสานรถจักรยานเก่าอย่างที่หลายคนคิด แต่คือพิพิธภัณฑ์จักรยานที่เกิดจากความรักความชอบของคุณสุพจน์ เต็งไตรรัตน์ ลูกจีนที่ค้าขายอยู่เวียงสามานาน และเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนอย่างต่อเนื่อง แค่จักรยานพับได้สมัยสงครามโลกครึ่งสอง กับจักรยานล้อโตอันเป็นวิวัฒนาการก่อนเป็นจักรยานในวันนี้ ก็คุ้มค่าแก่การแวะชม

ก่อนลัดเลียบลำน้ำน่านไปตอมนต์ “กะหล็กไม้” ที่บ้านอาจารย์ระดม อินแสง ผู้ตระหนักค่าของภูมิปัญญาล้านนาโบราณ ถึงขั้นตัดแปลงบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ภาษาล้านนา ดนตรีล้านนา และกะหล็กไม้ที่ปลาในลำน้ำน่านปรารถนาจะได้ยินเสียงเสียดเสียวเกิน

“กะหล็กไม้” ในอดีตใช้ตีแจ่งเหตุร้าย หรือเป็นสัญญาณนัดแนะผู้คนในชุมชนให้มาทำกิจกรรมร่วมกัน แต่วันนี้ ใช้ตีเพื่อส่งเสียงเรียกปลาให้ขึ้นมากินอาหาร เป็นสัญลักษณ์ของการปกป้องรักษาปลาในลำน้ำน่าน ให้มันได้ขยายพันธุ์ตามธรรมชาติ เพื่อชาวประมงพื้นบ้านมีอาชีพทำกินอย่างยั่งยืน

เช่นเดียวกับผ้าทอเวียงสา สะท้อนภูมิปัญญาอันแสนสุนทรีย์ของคนเมืองน่าน ที่นั่งมองสายน้ำน่านไหลแล้วจินตนาการจนกลายเป็น “ผ้าทอลายน้ำไหล” อันวิจิตร แต่เขาราคาจนนักช้อปตกใจ เพราะไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางให้เปลืองทั้งเวลาและเงินทอง

จากนั้น ไปกราบสักการะ “พระพุทธรูปไม้ตะเคียน” ขนาดใหญ่ ที่ศูนย์วิปัสสนาสถูญญตรีโมกข์ แล้วไปจบรายการจักรยานทัวร์ที่ “สำนักงานเทศบาลตำบลเวียงสา” ซึ่งตั้งอยู่บนอาคารไม้เก่าแก่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ยิ่งนัก

เพราะหากใครได้เห็น**พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ คราวเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรภาคเหนือเป็นครั้งแรก** นับแต่เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๐๑ หรือเมื่อ ๕๑ ปี มาแล้ว อาจต้องตกใจระคนดีใจ ด้วยในระหว่างเสด็จจำเอนสา

(ชื่อในขณะนั้น) ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จออกให้ราษฎรชื่นชมพระบารมี ณ บริเวณหน้ามุขชั้นบนของอาคารที่ว่าการอำเภอสา ซึ่งปัจจุบันคือ “สำนักงานเทศบาลตำบลเวียงสา” ที่ตกใจเพราะผมไม่ค่อยเคยเห็นทั้งสองพระองค์เสด็จออกเช่นนี้ที่จังหวัดใด นอกจากที่พระบรมมหาราชวัง แต่ที่ตีใจคือ อาคารที่ว่าการอำเภอสา ยังได้รับการดูแลรักษาไว้อย่างดี จนแทบไม่แตกต่างจากเมื่อถึงศตวรรษก่อน แม้กระทั่งตราครุฑ

ที่สำคัญคือบริเวณชั้นบนของอาคารกำลังเตรียมจัดตั้งเป็น “พิพิธภัณฑ์ชุมชนเวียงสา” จากการผลักดันอย่างแข็งขันโดย “กลุ่มคนฮักเวียงสา” และได้รับการตอบสนองอย่างดียิ่งจากเทศบาล อันควรค่าแก่การปรบมือคารวะให้ยิ่งนัก

**หลายสิ่งดีในเมืองไทย ต้องให้ฝรั่งบอกว่าดี คนไทยจึงเห็นค่า
แต่ที่เวียงสา คุณค่าแห่งตน คนเวียงสาเป็นรู้อยู่เอง**

(สนใจไปแหว่เวียงสา ติดต่อ “กลุ่มคนฮักเวียงสา”

โทร. ๐๘๕-๘๖๔-๘๘๒๐, ๐๘๙-๐๒๐-๒๓๐๙)

ภาพประวัติศาสตร์เมื่อ ๑๖ มีนาคม ๒๕๐๑

กะหล่ำไม้เรียกปลา
ภูมิปัญญาแห่งลำน้ำ่าน

อาคารประวัติศาสตร์
ที่สำนักงานเทศบาลตำบลเวียงสา
ยังอนุรักษ์ไว้อย่างดี

แรงบันดาลใจจากมรดกน่าน

INSPIRATION FROM NAN HERITAGE

โดย วินัย ปราบริปู

อาจารย์
วินัย
ปราบริปู

หอศิลป์ริมน่าน รางวัลแด่คนช่างฝัน

ปฏิเสธไม่ได้ว่า ภราดร ศรีชาพันธุ์ เทมมาริน ธนสุกาญจน์ นพวรรณ เลิศชีวกานต์ ฯลฯ เป็นแรงบันดาลใจให้คนไทย โดยเฉพาะเด็กไทยตระหนักว่า หากตั้งใจมุ่งมั่นจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ได้อย่างต่อเนื่องและไม่ย่อท้อ ทุกคนก็ประสบความสำเร็จได้ทั้งด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ ที่สำคัญ ความพ่ายแพ้หาใช่อุปสรรค หากคือยาชูกำลังให้เราลุกขึ้นไปคว้าชัยชนะบนหนทางข้างหน้าต่างหาก

แต่ในขณะที่นักเทนนิสเหล่านี้ สร้างผลงานชูชูใจคนไทย ก็ยังมี “คนต้นแบบ” อีกหลายท่านกำลังทำงานแห่งชีวิตของเขาอย่างเงียบๆ ทว่าสร้างแรงบันดาลใจอันยิ่งใหญ่ให้ทุกคนที่ได้เห็น ได้สัมผัส

หนึ่งในจำนวนนั้นคือ อาจารย์วินัย ปราบริปู ศิลปินสาขาจิตรกรรมจากรัฐศิลปากร ผู้ทุ่มเททำงานศิลปะอย่างต่อเนื่อง ใช้ชีวิตคลุกคลีกับวงการศิลปะระดับแนวหน้ากว่า ๒๕ ปี ศึกษาดูงานศิลปะที่หอศิลป์หลายแห่งในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ภาพชุดธรรมชาติชายหาด เปลือกหอย ไขดหิน ของเขาติดตรึงในความทรงจำของผู้คนจำนวนมาก

แต่ทั้งหมดนั้นยังมีอาจเทียบได้กับงานแห่งชีวิต ที่อาจารย์วินัย ทุ่มเทพลัง ใจทั้งหมดรังสรรค์ขึ้นเพื่อแทนคุณแผ่นดินเกิด ในนาม “หอศิลป์ริมน่าน” (Nan Riverside Art Gallery) ท่านเป็นชาวอำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน หอศิลป์ริมน่าน น่านบนผืนดิน ๑๓ ไร่ จึงโดดเด่น ณ บริเวณกิโลเมตรที่ ๒๐ บนเส้นทางสาย พิษุทธิ์ด้วยป่าไม้และสายน้ำ จากตัวเมืองน่านสู่อำเภอท่าวังผา ห่างไกลจากกรุงเทพมหานครถึงราว ๗๐๐ กิโลเมตร จนยากที่ใครคาดฝันว่าจะมีสุนทรียะในรูปลักษณะ “แกลเลอรี” เยี่ยงในยุโรป ตั้งอยู่อย่างงามสง่า ด้วยวัตถุประสงค์อันควรค่าแก่การ ค้อมคارระในหัวใจจิตหัวใจของผู้ก่อตั้งยิ่งนัก

“...ผมคิดว่าเด็ก ๆ และชาวบ้านในจังหวัดเล็ก ๆ อย่างน่าน ควรมีโอกาส สัมผัสเรียนรู้งานศิลปะอย่างกว้างขวาง ทั้งผลงานของศิลปินระดับชาติ ระดับภูมิภาค เท่า ๆ กับเด็กในกรุงเทพฯ และมหานครในต่างประเทศ อีกทั้งผู้มาเยือนเมืองน่าน ก็จะได้มีโอกาสชื่นชมงานศิลปะร่วมสมัย เชื่อมโยงกับการทัศนศึกษาศิลปวัฒนธรรม ที่โดดเด่น ธรรมชาติอันบริสุทธิ์ของน่าน...

ตัวศิลปินก็จะได้มีแหล่งเผยแพร่ผลงานศิลปะร่วมสมัยในสถานที่กว้างขวาง ภูมิทัศน์สวยงาม รื่นรมย์ ผมเชื่อว่าจะทำให้คนไทยตระหนักในคุณค่าของศิลปะที่มีต่อชีวิตและสังคมมากขึ้น...”

“แรงบันดาลใจจากมรดกน่าน” คืองานศิลปะเพื่อแผ่นดินเกิดชุดสำคัญของ อาจารย์วินัย ปราบริปู โดยได้แรงบันดาลใจจากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่วัดภูมินทร์ อำเภอเมืองน่าน และวัดหนองบัว อำเภอท่าวังผา ซึ่งเป็นภาพจิตรกรรมที่ได้รับ

การยกย่องจากนักประวัติศาสตร์ศิลป์ว่างดงามและสะท้อนอัตลักษณ์พื้นถิ่นน่านได้อย่างยอดเยี่ยมที่สุดชุดหนึ่ง

อาจารย์วินัยไม่เพียงแต่ต่อยอดเป็นงานจิตรกรรมร่วมสมัยชุดใหม่ในแบบของตนเอง แต่ยังมีมุ่งมั่นสืบค้นประวัติความเป็นมาของภาพจิตรกรรมฝาผนังชุดนี้ จนได้สมมุติฐานใหม่ที่สันนิษฐานว่า ศิลปินผู้เขียนภาพที่วัดภูมินทร์กับวัดหนองบัวเป็นคนเดียวกัน คือ “หนานบัวผัน” หรือทิดบัวผัน ช่างวาดหรือ “สล่า” ชาวไทลื้อ

โดยเฉพาะภาพหนุ่มพม่าจีบสาว หนึ่งในภาพเชิงโรแมนติกหลายภาพที่ฝาผนังวัดภูมินทร์ ซึ่งงดงามจนเรียกขานกันในวงการศิลปะว่าเป็นภาพ “กระซิบรักบันลือโลก” (The Whispering) แต่ยังเป็นที่ยกเถียงกันว่า ชายหนุ่มคนนั้นคือใคร ? คือตัวศิลปินผู้วาดเอง ใช่หรือไม่ ?

อาจารย์วินัยวิเคราะห์เรื่องนี้ว่า

“...มนต์ขลังของวัฒนธรรมพม่าในดินแดนล้านนา ได้ฝังแน่น คลุกเคล้าผสมปนเปกับวัฒนธรรมของชาติพันธุ์เฝ้าต่างๆ ในเมืองน่าน “หนานบัวผัน” จึงถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตน ผ่านภาพหญิงสาวแสนสวยชายตาแสดงความรักกริມในอารมณ์กับคู่รักหนุ่มชาวพม่า...”

หนานบัวผันไม่ได้เขียนบุคคลที่เป็นตัวตน หากแต่เขียนภาพความสมบูรณ์ของบุคคลในความคิด ความรู้สึก และความศรัทธาในความ “ขลัง” มากกว่าจะเขียนภาพตามคติและวิธีการของลัทธิเหมือนจริง...”

ท่ามกลางความเจียบสงบริมน้ำน่าน แต่ “หอศิลป์ริมน่าน” ไม่เคยเจียบ
เหงา เพราะเป็นเวทีสำแดงความคิดเห็นทางศิลปะอันคึกคักโครมครืน โดยเฉพาะ
ยามที่อาคันตุกะผู้ไปเยือนสนใจไต่ถามและถกเถียง เราจะได้เห็นแววตาอันปิติของ
อาจารย์วินัย ปรารับรู สีมือนหนึ่งท่านกำลังได้รับรางวัล...รางวัลของคนช่างฝัน
ที่ย้ำเตือนอยู่เสมอว่า

...อย่ากลับคืนคำเมื่อเธอย้ำสัญญา

อย่าเปลี่ยนวาทจาเมื่อเวลาแปรเปลี่ยนไป

ให้เธอหมายมั่นคง แล้วอย่าหลงไปเชื่อใคร

เดินทางไป อย่าหวังไหวใครกางกัน

มีดวงตะวันส่องเป็นแสงสีทอง

กระจ่างครรลอง ให้ใฝ่ปองและสร้างสรรค์

เมื่อดอกไม้แย้มบาน ให้คนหาญสู้ไม่หวั่น

คือรางวัลแต่ความฝันอันยิ่งใหญ่...ให้เธอ”

(เพลง “รางวัลแก่คนช่างฝัน” โดย จรัล มโนเพ็ชร)

(หอศิลป์ริมน่าน

ตั้งอยู่ที่ ๑๒๒ หมู่ ๒ กม.ที่ ๒๐ ถนนน่าน-ท่าวังผา อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐

เปิด ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. ทุกวัน ยกเว้นวันพุธ ค่าเข้าชม ๒๐ บาท

โทร. ๐-๕๕๗๙-๙๐๕๖, ๐๙-๑๓๒๒-๒๙๑๒ หรือคลิก www.nanartgallery.com)

สห+ภาพ (FotoUnited) ชุมชนคนถ่ายภาพ

เกิดจากความคิดริเริ่มของ จิระนันท์ พิตรปรีชา กวีซีไรต์ นักเขียนและช่างภาพอิสระ เกียรติกร ไวยกิจ ช่างภาพอิสระ ธีรภาพ โลหิตกุล นักเขียนและช่างภาพสารคดีอิสระ และ เพ็ญพัฒน์ มรกตวิศิษฐ์ นักธุรกิจและช่างภาพอิสระ โดยได้รับการสนับสนุนจากช่างภาพมืออาชีพ และผู้มีใจรักการถ่ายภาพ นับ ๑๐๐ ชีวิต รวมตัวกันเพื่อสร้างสรรค์ผลงานรวมหมู่ และจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและวงการถ่ายภาพ โดยไม่มีนโยบายที่จะนำภาพมาประกวดประชันกัน แม้ว่าสมาชิกหลายคนจะเป็น “ช่างภาพมือรางวัล” ทั้งระดับประเทศ และระดับโลก ผลงานสำคัญที่ผ่านมา อาทิ

๑. นิทรรศการภาพถ่ายชุด “ตลาดยังไม่วาย” (Old markets never die) โดยจัดแสดงครั้งแรก ที่ตลาดร้อยปีสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน - ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ จากนั้น สัมผัสไปจัดแสดงอีกหลายจังหวัด

๒. นำสมาชิกกว่า ๔๐ ชีวิต เดินทางสู่เกาะภูเก็ต แล้วนั่งรถไฟท่องเที่ยว (รถสองแถวเอกลักษณ์ภูเก็ต) ตระเวนบันทึกภาพ ทั่วเกาะภายใน ๑ วัน เพื่อนำมาจัดแสดงเป็นนิทรรศการภาพถ่ายชุด “โพท้องท้องภูเก็ต” (One Day in My Beloved PHUKET) ณ พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว ระหว่างวันที่ ๒๙ มีนาคม - ๒๙ เมษายน ๒๕๕๒

๓. นำสมาชิกกว่า ๖๐ ชีวิต ตระเวนบันทึกภาพจังหวัดน่านทุกแง่มุม ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ กันยายน ๒๕๕๒ เพื่อจัดแสดง เป็นนิทรรศการภาพ ชุด “น่านนิรันดร์: ๑๐๐ ภาพฝันบันทึกแผ่นดิน” ระหว่างวันที่ ๒๗ กันยายน - ๒๗ ตุลาคม ณ เรือนหมอกฟ้า บริเวณ ช่วงเมื่อน่าน

ส่วนหนึ่งของสมาชิก สห+ภาพ

๑.คุณสุรรัตน์ โอสถานุเคราะห์ (โดยได้รับอนุญาตจากทายาท)	๒.จิระนันท์ พิตรปรีชา
๓.วรรณพันธ์ ชัชวาลทิพากร	๕.รชฏ วิสราญกุล
๖.ชานี ทิพย์มณี	๘.เกรียงไกร ไวยกิจ
๙.นพดล กันบัว	๑๐.วิศาล น้ำค้าง
๑๒.อภินันท์ บัวหมักดี	๑๔.วินิจ รั้งผึ้ง
๑๕.สมชาย ดำรงกิตติกุล	๑๗.พิชญ์ เยาว์ภิรมย์
๑๘.ศรัณย์ บุญประเสริฐ	๒๐.สุทัศน์ รุ่งศิริศิลป์
๒๑.บุญมี ถนอมสุขสันต์	๒๓.วศินบุรี สุพานิชวรภาชน์
๒๔.สายัณห์ ชื่นอุดมสวัสดิ์	๒๖.ทรงยศ กมลทวิกุล
๒๗.กัมพล คู่ม่วงษ์	๒๘.สาทิพย์ ทองนาคโคกกรวด
๓๐.สุพจน์ ยวดยิ่งยง	๓๒.เพ็ญพัฒน์ มรกตวิศิษฎ์
๓๓.ปิยาภรณ์ บัณฑุชัย	๓๕.อาทิตย์ จันทเขต
๓๖.กฤษณะ บุญเทียน	๓๘.สุรจิต จามรมาน
๓๙.วีรภิจ สุทธาศวิน	๔๑.เสริมคุณ คุณาวงศ์
๔๒.ปีเตอร์ ทรุดมานน์ (Peter Trutmann) ชาวสวีเดน	
๔๓.จิโอวานนี บาร์เบริ (Giovanni Barbieri) ชาวอิตาลี	๔๔.สว่าง จริยาปรัชญากุล

๔๕.บุญพิน ถือทอง

๔๘.ประพันธ์ ไกรศักดิ์วัฒน์

๕๑.อัศวินทร์ อัศววารินทร์

๕๔.จันทร์หา เกษมสุขประชากร

๕๗.บุญรัฐไชย ไชยวิรุณเจริญ

๖๐.จิรัฐา นรพิทยนารถ

๖๓.ชัยรัตน์ พรหมดวง

๖๖.พลัฎฐ์ เจียมวิริยะเสถียร

๖๙.วิภาณงา กุลสุจริต

๗๒.วิชิตชัย สายหยุด

๗๕.นิติศักดิ์ ประสิทธิ์ศิลป์

๗๘.พศวัฒน์ วิภาสเศรณี

๘๑.ดำริห์ วงษ์สุณา

๘๔.ชูศักดิ์ วรรณพิทักษ์

๘๗.วรดิเรก มรรคทรัพย์

๙๐.เอนกพงศ์ สงสกุล

๙๓.มนีรัตน์ ศรีวรรณท์

๔๖.เปี้ยทัต เหมทัต

๔๙.ดร.กนกรัตน์ ยศไกร

๕๒.ชวนัฐ บุญเจริญผล

๕๕.ปณยนุช ภูประภัสสร

๕๘.สมศักดิ์ พัฒนพิฑูรย์

๖๑.นพคุณ กุลสุจริต

๖๔.กิติ กิตติพงษ์สถาพร

๖๗.สัญญาชัย ลุงรุ่ง

๗๐.วรพจน์ หลีกดี

๗๓.ภัทรพงศ์ คงวิจิตร

๗๖.วศินบุรี สุพานิชวรภาชน์

๗๙.อ.ทัศน์ย์ เจนวิถีสุข

๘๒.ศุภรัตน์ แก่นจันทร์

๘๕.ทัพพวุฒิ ปริญาปรีวัฒน์

๘๘.อนันต์ จิรมหาสุวรรณ

๙๑.สมปรารถนา แก้วนุช

๙๔.ติลก ตามใจเพื่อน

๔๗.จินดา วานิชพัฒนากุล

๕๐.สุนันท์ คุณาภรณ์ไพบูลย์ศิริ

๕๓.ภาณุ มณีวัฒนกุล

๕๖.สุพจน์ ทิพย์ศรีมณีชัย

๕๙.สุรพล สุคำทัศน์

๖๒.วิสิฎฐ์ ช่างหวัง

๖๕.ณกฤษ จรูญศรีรักรษ์

๖๘.บุญเวช แซ่เตียว

๗๑.สุภัจจ์ เสถียรศรี

๗๔.ชฎาธาร ฉายปริญานนท์

๗๗.ปกรณ์ อยู่ดี

๘๐.เอกรินทร์ เอกอัจฉริยะวงศ์

๘๓.กิจจา ปรัชญาธรรมกร

๘๖.มานิต ลากลิ้อชัย

๘๙.พิสิษฐ์ ด้านวิรุฬหวนิช

๙๒.ประสงค์ ไกรศักดิ์วัฒน์

๙๕.อภิยา ฉายจันทร์ทิพย์

สำนักงานและแกลเลอรีจัดแสดงงานของกลุ่ม สห+ภาพ

ตั้งอยู่เลขที่ ๕๑๙ ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐๘-๑๘๙๔-๕๐๖๐ หรือ คลิก www.fotounited.net

นิทรรศการภาพสัณจร ชุด

“น่านนรินทร์” :

๑๐๐ ภาพพื้นบ้านที่ก่แผ่นดิน”

ภาพ : บัณฑิตยานสดโลกร้อน

(วัดบุญยืนพระอารามหลวง

อ.เวียงสา จ.น่าน)

โดย วรณี เชษฐาศิพากร

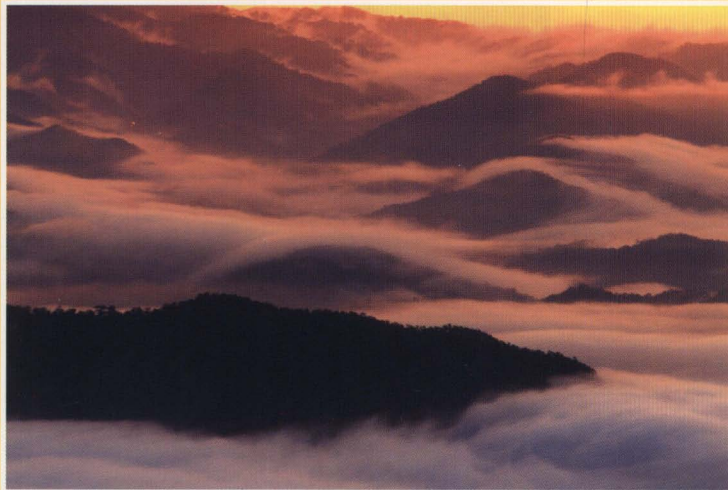

ภาพ : วัด
(วัดพระธาตุเข้แห้ง
อ.ภูเพียง จ.น่าน)
โดย บุณยบุษ ภูมรภัทลล

ภาพ : ศสจธธรม
(วัดพระธาตุเข้แห้ง
อ.ภูเพียง จ.น่าน)

โดย ประพนธ์ ไทรศักดิ์วัฒน

ภาพ :

ศรีน่านในม่านหมอก

(อุทยานแห่งชาติ

ศรีน่าน

อ.นาบ้อย จ.น่าน)

โดย สิริวรรณ กิพย์สวัสดิ์

ภาพ :

สายฝนห่อสวัสดิ์

น่าน

(วัดพระธาตุเขาน้อย

อ.เมือง จ.น่าน)

โดย ชีรภาพ โสทิศกุล

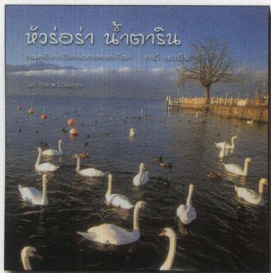
พ.ศ.๒๕๔๖ “เมื่อฉันนั่งเงียบ”

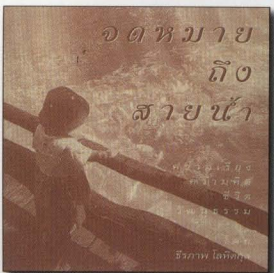
พ.ศ.๒๕๔๗ “ดอกไม้ในใจเรา”

พ.ศ.๒๕๔๘ “ไร่กาลเวลา ๑+๕ พืชกับเพื่อนาม”

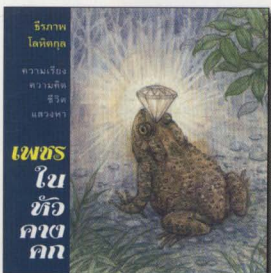
พ.ศ.๒๕๔๙ “หิวรอร่า น้าตาริน”

พ.ศ.๒๕๕๐ “จดหมายถึงสายน้ำ”

พ.ศ.๒๕๕๑ “บันทึกถึงขวัญข้าว”

พ.ศ.๒๕๕๒ “เพชรในหัวคางคก”

พ.ศ.๒๕๕๓ “น่านนรินทร์”

จัดพิมพ์โดย

กองทุนห้องสมุดศาลาเจ้าปรีดิ์
วัดชลประทานรังสฤษดิ์

โทร.๐๘-๑๔๒๓๓๓๓๗

แม่พิมพ์โดย สุนเดรฟิล์ม

โทร.๐-๒๘๐๓-๒๒๔๔

พิมพ์ที่ บริษัท เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง จำกัด

โทร.๐-๒๕๘๔-๒๒๔๑

งามวัดภูมินทร์งามถิ่นน่าน
งามเผ่าไททุกหย่อมย่านสร้างสยาม
งามชมพุกุศางามผ้างาม
จะคู่หน้าน่านไหลไปนิรันดร

สถาพร ศรีศักดิ์
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์

น่านนิรันดรร้อยภาพทาบรอยฝัน
ร่วมแบ่งปันความงามความรู้สึก
ธรรมชาติ วัฒนธรรม ส่องสำนึก
เก็บบันทึกถนอมน่านน่านนิรันดร

จิระนันท์ พิตรปรีชา
กวีซีไรต์

